

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **M. K.**, zastoupený Mgr. Jaroslavem Suttnerem, advokátem se sídlem Breitcetlova 880, Praha 9, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského náměstí 125, Pardubice, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 27. 8. 2012, č. j. 52 A 5/2012 – 39,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 27. 8. 2012, č. j. 52 A 5/2012 – 39, rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje ze dne 28. 11. 2011, č. j. KrÚ 101995/2011/ODSHI/12, a rozhodnutí Městského úřadu Česká Třebová ze dne 7. 9. 2011, č. j. 17364/2011/DOP/LAD/SPŘ/217-13, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o žalobě 7.800 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Jaroslava Suttnera, advokáta.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti 7.400 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Jaroslava Suttnera, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozsudkem ze dne 27. 8. 2012, č. j. 52 A 5/2012 - 39, zamítl žalobu podanou proti rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje (dále jen „krajský úřad“) ze dne 28. 11. 2011, č. j. KrÚ 101995/2011/ODSHI/12, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce (dále jen „stěžovatel“) a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Česká Třebová ze dne 7. 9. 2011, č. j. 17364/2011/DOP/LAD/SPŘ/217-13, jímž byl stěžovatel uznán vinným, že dne 22. 6.

2011 v cca 08:50 h jako řidič motorového vozidla zn. Citroën C4, RZ X při jízdě v ulici Hýblova v České Třebové držel v ruce telefonní přístroj, čímž se dopustil přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle ust. § 22 odst. 1 písm. f) bod 1 zákona č. 200/1990 Sb., ve znění účinném do 31. 7. 2011 (dále jen „zákon o přestupcích“). Za tento přestupek byla stěžovateli uložena pokuta ve výši 2.000 Kč. V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že správní orgány správně zhodnotily provedené důkazy tak, že z nich skutkový stav svědčící o přestupkovém jednání stěžovatele vyplývá a naopak z něj nevyplývá stěžovatelova skutková verze. I když pouze svědek R. M. uvedl, že si všiml, jak stěžovatel drží v pravé ruce u pravého ucha telefonní přístroj a slyšel, že s někým hovoří, a to v okamžiku, kdy přijížděl k jeho kolegovi strážníkovi P. M. Skutečnost, že další svědci, V. D. a P. M., svědeckou výpověď R. M. přímo nepotvrdili, ještě sama o sobě neznamená, že by byla nepravdivá. Strážník P. M. stál sice před přijíždějícím vozidlem stěžovatele, ale jak uvedl správní orgán I. stupně, usměrňoval v daném místě provoz, a proto nezkoumal posádku stěžovatelova vozidla a držení telefonu stěžovatelem v ruce si všiml až v okamžiku, kdy na to stěžovatele upozornil svědek R. M. Skutečnost, že svědek R. M. upozornil stěžovatele, že by při řízení neměl držet v ruce telefon, potvrdil i svědek V. D. Tento svědek také uvedl, že strážník R. M. se stěžovatele ptal, jestli je normální za jízdy držet telefonní přístroj. Stěžovatel mu odpověděl slovy „jak to se mnou mluvíte“. Z výpovědí svědků V. D. a P. M. tedy vyplývá nesporně závěr, že svědek R. M. upozornil stěžovatele na to, že za jízdy držel telefonní přístroj. Proto jejich výpovědi logicky navazují v této části, tj. v části týkající se otázky držení telefonu stěžovatelem za jízdy, na výpověď svědka R. M., který jako jediný viděl stěžovatele, že za jízdy drží telefonní přístroj. Zároveň svědci V. D. a P. M. uvedli, že v době, když vozidlo stálo, držel stěžovatel v ruce telefonní přístroj, resp. dokonce ukončoval telefonní rozhovor. Skutečnost, že svědkové viděli stěžovatele držet telefonní přístroj v době, když jeho vozidlo stálo, ještě automaticky nemůže znamenat, že je tím vyvrácena svědecká výpověď R. M., který viděl stěžovatele držet telefonní přístroj i při jízdě vozidla, a to přes levé boční okno řidiče, které bylo úplně staženo. Tuto skutečnost, tj. stažení okna u řidiče v době přijíždění stěžovatelova vozidla, sice svědkové P. M. a V. D. výslovně nepotvrdili, ale ani ji nevyvrátili. Tvrzení krajského úřadu, že výpovědi všech tří svědků obsahově korespondují a odpovídají časové a logické posloupnosti jednotlivých dějů v návaznosti na spolehlivě zjištěné skutečnosti, že svědecké výpovědi tvoří ucelený logický provázaný důkazní řetězec, ze kterého lze spolehlivě dovodit odpovědnost stěžovatele za přestupkové jednání, a že tedy byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, odpovídá skutečnosti. Naopak stěžovatelova skutková verze, že v době, kdy přijížděl na inkriminované místo, telefonní přístroj v ruce nedržel a vzal jej do ruky až po zastavení vozidla, z provedených důkazů nevyplývá. Skutečnost, že při řízení vozidla viděl stěžovatele držet telefonní přístroj jen jeden ze tří svědků, ještě automaticky neznamená, že by byla správná a věrohodná stěžovatelova verze. Stěžovateli se podle krajského soudu nepodařilo vyvrátit pravdivost výpovědi svědka R. M., přičemž nepravdivost stěžovatelovy verze vyplývá z odůvodnění napadeného rozhodnutí tvořícího s rozhodnutím správního orgánu I. stupně jeden celek.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Stěžovatel zdůraznil, že od počátku setrvává na svých tvrzeních, že při řízení motorového vozidla netelefonoval tak, že by držel telefonní přístroj v ruce či u ucha. Dne 22. 6. 2011 cca v 8:50 h řídil motorové vozidlo zn.

pokračování

CITROEN C4 a při odbočování do ulice Hýblová v České Třebové si všiml po levé straně strážníka R. M. a poté, co zjistil, že do této ulice je zakázaný vjezd. Proto zastavil před strážníkem P. M., ke kterému přijížděl čelně, ve vzdálenosti 2 m. Stěžovatel činí nesporným, že již ve chvíli, kdy projížděl kolem strážníka R. M., uskutečňoval telefonický hovor, ale zdůraznil, že za jízdy telefonoval prostřednictvím zařízení hands free. Následně, když s ohledem na dopravní situaci zastavil před strážníkem P. M., stáhl okénko u řidiče a uchopil telefonní zařízení do ruky, přiložil si ho k uchu, aby se bez zbytečného odkladu rozloučil s osobou, s níž před tím za jízdy telefonoval přes zařízení hands free, a aby potvrdil na displeji telefonu ukončení hovoru. Poté telefon odložil. Bezprostředně po ukončení hovoru se stěžovatel chtěl zeptat strážníka P. M. a na dopravní situaci. Než tak stihl učinit, přistoupil k levému přednímu okénku vozidla strážník R. M. a během nepatrné chvíle, co stěžovatel ještě ukončoval telefonický hovor, mu položil otázku, proč za jízdy telefonoval. Stěžovatel bezprostředně telefonický hovor ukončil, telefon odložil a začal se věnovat tomuto strážníkovi. Nabízí se tedy dvě skutkové verze, a sice stěžovatelova, že přestupek nespáchal, a krajského úřadu o prokázaném stěžovatelově přestupkovém jednání. Skutková verze správních orgánů převzatá krajským soudem je údajně prokázána svědeckou výpovědí strážníka R. M. a nepřímými důkazy vyvěrajícími podle tvrzení správních orgánů ze svědeckých výpovědí V. D. a P. M. Je ovšem nutné podotknout, že výpovědi těchto dvou svědků svědčí ve prospěch stěžovatelovy verze. Podle krajského soudu má být usvědčující výpověď strážníka R. M., což je v příkrém v rozporu s tím, co tvrdí stěžovatel. Strážník R. M. jako jediný tvrdil, že stěžovatel za jízdy držel telefon v ruce u ucha. Krajský soud však měl při svém rozhodování vzít v úvahu zejména výpovědi svědků P. M. a V. D., tj. osob, které se v rozhodné době nacházeli na místě, kde mělo k přestupku dojít. Tito svědkové totiž nikdy nepotvrdili, že by stěžovatel za jízdy držel telefon v ruce u ucha, a pokud to tak krajský soud z jejich výpovědí interpretuje, činí tak nesprávně. Stěžovatel již v žalobě namítal, že z výpovědi strážníka P. M. plyne, že k němu přijížděl čelně na vzdálenost 2 m do zastavení vozidla. Dále z jeho výpovědi vyplývá, že do chvíle než stěžovatel vozidlo zastavil, musel strážník P. M. stěžovatele zřetelně vidět, pokud ve svědecké výpovědi uvedl, že usměrňoval jízdu jeho vozidla do zastavení a současně na stěžovateli bylo vidět, že neví, co po něm strážník P. M. chce. Logicky tedy za předpokladu, že strážník P. M. byl schopen za jízdy z obličeje či gest stěžovatele vyvodit, že tento neví, co se po něm chce, musel stěžovatele zřetelně vidět, tj. i zřetelně vidět, zda za jízdy držel telefonní přístroj či nikoliv. Uvedená argumentace je v rozporu s tvrzením krajského soudu, že strážník P. M. si musel všimnout stěžovatele až v době, kdy vozidlo zastavilo. Krajský soud nesprávně hodnotil svědeckou výpověď tohoto strážníka, když z jeho svědecké výpovědi jednoznačně vyplývá, že stěžovatele viděl ještě před tím, než vozidlo zastavilo. Jestliže strážník P. M. usměrňoval pouze vozidlo stěžovatele, není důvod se domnívat, že by byl rozptylován usměrňováním provozu např. jiných aut a že by tak neměl být povinen zjistit skutečnost, zda stěžovatel během jízdy držel telefonní přístroj v ruce. Rovněž s touto rozhodnou skutečností se správní orgány ani krajský soud bližším způsobem nevypořádaly. Strážník P. M. nikdy neuvedl, že by stěžovatel za jízdy držel telefonní zařízení u ucha, a to i přesto, že jeho chování za jízdy zřetelně pozoroval přes čelní sklo vozidla. Úvaha krajského soudu, že svědecká výpověď P. M. je v rozporu se skutkovou verzí stěžovatele je nesprávná. Tato svědecká výpověď je naopak podpůrná pro stěžovatelovu skutkovou verzi. Krajský soud na str. 12 napadeného rozsudku konstatuje, že věří skutkové verzi správních orgánů, a tím je logicky vyvrácena skutková verze stěžovatele. V čem ale konkrétně je svědecká výpověď P. M. v rozporu se

stěžovatelovou verzí, krajský soud neuvádí, Tím vzniká další argumentační deficit rozsudku. Úvaha krajského soudu, že strážník P. M. slyšel po zastavení vozidla, jak strážník R. M. upozorňuje stěžovatele, že za jízdy držel telefonní zařízení (str. 9 rozsudku), není v žádném případě schopná osvědčit, že by tomu tak ve skutečnosti mělo být, a že by stěžovatel za jízdy držel telefonní zařízení, jak krajský soud uvádí. Rovněž svědek V. D. na otázku správního orgánu I. stupně, zda viděl stěžovatele při řízení držet telefonní přístroj, odpověděl negativně, čímž došlo ke zpochybnění výpovědi strážníka R. M. Tato svědecká výpověď také potvrzuje skutkovou verzi stěžovatele, že za jízdy nedržel telefonní zařízení v ruce. Další úvaha krajského soudu, že svědek V. D. slyšel po zastavení vozidla, jak strážník R. M. upozorňuje stěžovatele, že za jízdy držel telefonní zařízení, není v žádném případě schopná osvědčit, že by tomu tak ve skutečnosti bylo a že by stěžovatel za jízdy držel telefonní zařízení. Ačkoli stěžovatel již v žalobě upozorňoval na rozpory a pochybnosti ve svědeckých výpovědích strážníka R. M. na straně jedné a strážníka P. M. a V. D. na straně druhé, krajský soud se s těmito rozpory nevypořádal tak, že by výpovědi všech tří svědků byly konzistentní v tom smyslu, že by stěžovateli bylo jednoznačně a přesvědčivě prokázáno spáchání přestupku. Krajský soud se pouze vyjádřil v tom smyslu, že skutková verze stěžovatele z obou správních rozhodnutí „*vůbec nevyplyvá, když naopak je potvrzena skutková verze správních orgánů, tak tím je již logicky vyvrácena skutková verze žalobce*“, což může mít vliv na nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku vzhledem k argumentačnímu deficitu. Z opatrnosti stěžovatel namítal, že řízení o přestupku podléhá, vzhledem ke své povaze, obdobným právním principům jako jsou aplikované v právu trestního. Jedním z nich je i princip *in dubio pro reo*. Pokud se tedy nepodařilo správním orgánům jednoznačně prokázat, že se stěžovatel přestupku dopustil, připadala v úvahu aplikace tohoto principu, což správní orgány ani krajský soud vůbec nevzaly v potaz. Stěžovatel má tak za to, že pochybily, pokud na základě usvědčující výpovědi jediného svědka vzaly za prokázané, že stěžovatel držel za jízdy telefonní přístroj, aniž by se řádně vypořádaly s výpověďmi dalších dvou svědků, ze kterých se zjevně nabízí možnost, že stěžovatel za jízdy telefonní přístroj vůbec nedržel. Podle názoru stěžovatele nelze bez dalšího činit závěr o spáchání přestupku v případě, pokud z výpovědi dvou ze tří svědků vyplývají důvodné pochybnosti o skutečném stavu věcí. V takovém případě je třeba postupovat v souladu s principem *in dubio pro reo*, tj. v pochybnostech ve prospěch stěžovatele. Ze všech uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu i rozhodnutí správních orgánů obou stupňů.

Účastník řízení se ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal v plném rozsahu na své vyjádření k žalobě a navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Jak vyplývá ze správního spisu (zejména z oznámení o přestupku zpracovaného Městskou policií Česká Třebová) prováděla dne 22. 6. 2011 v cca 08:50 h hlídka městské policie ve složení strážníci R. M. a P. M. kontrolu dopravního značení na ulici Hýblova v České Třebové. Vzhledem k tomu, že tato ulice byla uzavřena, hlídka odkláněla vozidla z této ulice. V oznámení přestupku je uvedeno, že stěžovatel držel v pravé ruce u ucha

pokračování

mobilní telefon a hovořil. Stěžovatel se hájil na místě tím, že přestupek neuznává a že vůbec netelefonoval. Dále byl hlídkou městské policie na místě ztotožněn svědek V. D. Následně bylo zahájeno přestupkové řízení proti stěžovateli, bylo mu sděleno obvinění ze spáchání přestupku a dne 12. 8. 2011 se konalo ústní jednání. Stěžovatel u tohoto jednání uvedl, že jel se svým vozidlem po ulici Podbranská a odbočil na ulici Hýblova. Již v době, kdy odbočoval, si všiml na křižovatce vlevo jednoho strážníka městské policie. Jelikož do ulice Hýblova byl zakázán vjezd, otočil se s vozidlem a zastavil ve směru ke světelné křižovatce. Stáhl levé okno, ke kterému vzápětí přistoupil druhý strážník, který předtím stál cca 10 m za vozidlem a bavil se s jiným mužem. V daném okamžiku telefonoval přes zařízení hands free. Strážník R. M. mu řekl, jestli je normální s někým mluvit a přitom volat. Na to mu stěžovatel reagoval tím, že se ho zeptal, jak to s ním mluví. Dále stěžovatel uvedl, že má na vozidle, vyjma čelního, zatmavená všechna skla a že vzal telefon do ruky, ale až v době, kdy vozidlo stálo, a to z důvodu ukončení hovoru. Svědek V. D. uvedl, že stál na chodníku u křižovatky ulic Podbranská a Hýblova a bavil se se strážníkem R. M. Druhý strážník, kterého osobně nezná, stál kousek od nich. Svědek viděl přijíždět stěžovatelovo vozidlo, které zastavilo před druhým strážníkem. Skutečnost, že stěžovatel drží v ruce telefon, zaregistroval až poté, co k vozidlu přistoupil strážník R. M. a zeptal se stěžovatele, zda je normální za jízdy telefonovat, a to ze vzdálenosti asi 3 m přes napůl stažené boční okno u řidiče. Svědek R. M. uvedl, že dne 22. 6. 2011 prováděl společně se strážníkem P. M. usměrňování provozu na křižovatce ulic Podbranská – Hýblova a v době, kdy přijížděl stěžovatel, stál na chodníku a hovořil s V. D. Vozidlo je minulo z levého boku a poté zastavilo před jeho kolegou strážníkem P. M., a to ve vzdálenosti cca 3-5 m od svědka. Protože měl stěžovatel boční okno ze strany řidiče úplně staženo, všiml si, že drží za jízdy v pravé ruce u pravého ucha telefonní přístroj. Dále slyšel, jak stěžovatel do telefonu hovořil. Poté, co vozidlo zastavilo, svědek přistoupil k vozidlu stěžovatele s upozorněním, že by neměl při řízení držet v ruce telefon a stěžovatel se ohradil slovy „jak to se mnou mluvíte“. Svědek P. M. uvedl, že stál čelem ke stěžovatelovu vozidlu, a usměrňoval jeho jízdu směrem ke světelné křižovatce. Bylo zřejmé, že stěžovatel neví, co po něm svědek chce, a proto ve vzdálenosti cca 2 m před ním zastavil. Než se svědek dostal ke stěžovateli, aby mu vysvětlil, proč nemůže projet uzavřenou ulicí, přistoupil k němu strážník R. M. a řekl mu něco ve smyslu „zda je v pořádku řídit vozidlo a telefonovat.“ Až v této chvíli si přes čelní sklo vozidla svědek všiml, že stěžovatel v pravé ruce u pravého ucha drží telefon. Poté stěžovatel ukončil hovor, telefon vypnul a začal rvát na kolegu slovy „jak to se mnou mluvíte.“ Krajský úřad dospěl k závěru, že tyto důkazy (svědecké výpovědi) spolu obsahově korespondují a odpovídají časové a logické posloupnosti jednotlivých dějů v návaznosti na spolehlivě zjištěné skutečnosti (místo spáchání přestupku, popis jednání obviněného) a výpovědi svědků pak tvoří ucelený logický provázaný důkazní řetězec, ze kterého lze spolehlivě dovodit odpovědnost stěžovatele za přestupkové jednání.

V přestupkovém právu se uplatňují stejné zásady jako v právu trestním, zejména zásada presumpce neviny, zásada *in dubio pro reo*, zásada postihu za zaviněné jednání (nikoli jen za způsobení škodlivého následku). Z toho vyplývá, že pouze v případě, je-li prokázáno, že byly naplněny všechny znaky skutkové podstaty přestupku, může správní orgán uložit za jeho spáchání sankci (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2006, č. j. 2 As 46/2005 - 55, www.nssoud.cz). V řízení o přestupku se proto nelze spokojit s tím, že skutečnost, že obviněný se dopustil přestupku, je pravděpodobná,

nebo dokonce nejpravděpodobnější verzi skutkového stavu. Není-li mimo jakoukoliv pochybnost prokázáno, že byly naplněny všechny znaky skutkové podstaty přestupku, nemůže být učiněn závěr, že byl spáchán přestupek (zásada *in dubio pro reo*). Jak zdůraznil Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 - 115 publ. pod č. 1856/2009 Sb. NSS a na www.nssoud.cz „v přestupkovém řízení správní orgán rozhoduje o vině přestupce a o trestu za přestupek; zkoumá se tu tedy oprávněnost trestního obvinění v širším slova smyslu, jak je chápe čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publikována pod č. 209/1992 Sb.; dále jen „Úmluva“). Jak judikatura opakovaně dovodila, platí pro správní trestání obdobné principy jako pro trestání soudní.“

Také Ústavní soud v nálezu ze dne 16. 6. 2011 sp. zn. I. ÚS 864/11, dostupný na <http://nalus.usoud.cz>, uvedl, že „Princip presumpce neviny vyžaduje, aby to byl stát, kdo nese konkrétní důkazní břemeno; existují-li jakékoliv rozumné pochybnosti, nelze je vyložit v neprospěch obviněného, resp. obžalovaného, ale naopak je nutno je vyložit v jeho prospěch. Z principu presumpce neviny plyne pravidlo *in dubio pro reo*, dle kterého, není-li v důkazním řízení dosaženo praktické jistoty o existenci relevantních skutkových okolností, tj. jsou-li přítomny důvodné pochybnosti ve vztahu ke skutku či osobě pachatele, jež nelze odstranit ani provedením dalšího důkazu, nutno rozhodnout ve prospěch obviněného [viz nálezný sp. zn. I. ÚS 733/01 ze dne 24. 2. 2004 (N 26/32 SbNU 239)]. Jakkoli vysoký stupeň podezření sám o sobě není s to vytvořit zákonný podklad pro odsuzující výrok [viz nálezný sp. zn. IV. ÚS 36/98 ze dne 13. 5. 1998 (N 54/11 SbNU 43)]. Jinak řečeno, trestní řízení vyžaduje v tomto ohledu ten nejvyšší možný stupeň jistoty, který lze od lidského poznání požadovat, alespoň na úrovni obecného pravidla „prokázání mimo jakoukoliv rozumnou pochybnost“ (viz nálezný sp. zn. IV. ÚS 260/05). Podle názoru Ústavního soudu musí obecný soud dodržet vysoký standard, i pokud jde o hodnocení vypovídací schopnosti a hodnověrnosti důkazu samotného. Jde-li o hodnocení důkazů, procesní předpisy sice ponechávají volnost soudci obecného soudu, avšak nemůže jít o úvahu absolutní, nevázanou na zkušenostmi prověřenou pravděpodobnost určitých skutečností. Důkaz musí být odrazem skutečných událostí a situací, což má garantovat, aby byl jednotlivce uznán vinným na podkladě objektivních a skutečností odpovídajících zjištění, protože pouze ona jsou způsobilá ospravedlnit krajní opatření spočívající zbavení jednotlivce jeho osobní svobody. Právě z tohoto důvodu Ústavní soud zformuloval určité principy vážící se k provádění a hodnocení důkazů, např. princip opomenutého důkazu, princip možnosti verifikace důkazů směřujících proti obžalovanému či zásadu zákazu deformace důkazů, v němž jde o zákaz vyvozování z důkazu takových skutkových zjištění, která při racionálním zhodnocení nevyplývají z provedeného důkazu, a lze dodat, že nejsou podporována ani obecnou zkušeností [nalezný sp. zn. II. ÚS 1975/08 ze dne 12. 1. 2009 (N 7/52 SbNU 73)].“

Otázkou důkazní síly svědeckých výpovědí policistů se zabýval Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 8. 9. 2011, č. j. 1 As 97/2011 - 52, dostupný na www.nssoud.cz, v němž v bodech 15 a 16 uvedl, že „V rozsudku ze dne 27. 9. 2007, č. j. 4 As 19/2007 - 114, pak Nejvyšší správní soud ve vztahu k osobě policisty a věrohodnosti jeho výpovědi uvedl, „že nemá důvodu pochybovat o pravdivosti jeho tvrzení, neboť na rozdíl od stěžovatele neměl policista na věci a jejím výsledku jakýkoli zájem, vykonával jen svoji služební povinnost při níž je vázán závazkem, aby případný zásah do práv a svobod osob, jimž by v souvislosti s jeho činností mohla vzniknout újma, nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného služebním zákrokem nebo úkonem; nebyl zjištěn žádný důvod, pro který by policista v této věci uvedené zásady překročil“. Citovaný judikát tedy vychází z úvahy, že u

pokračování

svědka, který nemá žádný zájem na výsledku řízení, bude spíše pravděpodobné, že bude tvrdit takové skutečnosti, o nichž je subjektivně přesvědčen, že jsou pravdivé. Při kolizi mezi tvrzením obviněného z přestupku a policisty je proto zpravidla věrohodnějším svědectví policisty. Nejvyšší správní soud sice v nedávné době v některých takových případech zpochybnil rovněž výpověď policistů či strážníků (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010 - 67), učinil tak však vždy s ohledem na konkrétní a specifické okolnosti dané věci (v cit. věci pro šikanózní jednání vůči dotčenému řidiči, spočívající v ničím neodůvodněné a nanejvýš rozsáhlé kontrole řidiče poté, co odmítl vyřídit přestupek v blokovém řízení). Na premise o zásadní hodnověrnosti policisty tudíž tato rozhodnutí nic nemění (ke shodnému závěru srov. rozsudek ze dne 24. 8. 2011, č. j. 1 As 42/2011 - 114, body [40] až [44] odůvodnění).

V rozsudku ze dne 22. 7. 2011, č. j. 7 As 102/2010 - 86, Nejvyšší správní soud uvedl, že „stěžovatel a policisté se dále neshodli v tom, zda a z jakého místa jej policisté viděli při tom, jak telefonuje, resp. drží v ruce telefonní přístroj, zda se pak mohli otočit a zastavit jej. Jedná se přitom o klíčovou část skutkového děje a v podstatě jedinou relevantní okolnost, na níž se mělo zjišťování skutkových okolností soustředit. Přitom při sankčním postihu natolik obtížné zachytitelného jednání, jakým je držení mobilního telefonu v ruce řidičem při řízení vozidla, je otázka přesvědčivosti důkazů zpravidla klíčová a vyjma případů, kdy je jednání řidiče zachyceno například fotografií či videozáznamem, většinou založena na hodnocení výpovědi policistů. Taková výpověď však může být základem pro shledání odpovědnosti řidiče za přestupek zpravidla jen tehdy, je-li její obsah v souladu i s dalšími na této výpovědi nezávisle zjištěnými skutečnostmi. Výpověď policisty by například měla vysokou míru věrohodnosti tehdy, popsal-li by mobilní telefon natolik přesně a konkrétně (typem, barvou, designem apod.), že by mohl být ztotožněn s mobilním telefonem prokazatelně užívaným řidičem v době, kdy řídil vozidlo, a přitom by bylo prokázáno, že policista se nemohl, a to ani nepřímo či následně (např. od svého kolegy nebo sám při kontrole řidiče po jeho zastavení aj.), jinak než právě tím, že řidiče viděl za jízdy telefon držet, dozvědět, jaký telefon řidič užíval. V řadě případů takové věrohodnosti výpovědi nebude dosaženo a jiné důkazy nebudou k dispozici. Kvůli důkazním obtížím však nelze rezignovat na podmínku naplnění důkazního standardu požadovaného pro postih za „trestní obvinění“ ve smyslu Úmluvy, neboť v opačném případě by byly mnohdy postihovány i osoby, jejichž vina nebyla patřičně prokázána. Něco takového je z ústavních hledisek zcela nepřijatelné. Právní stát raději v určitých případech rezignuje na postih pachatele přestupku, i když se jej nejspíše dopustil, než aby v jiných nedůvodně postihl nevinného“.

Ve vztahu k citovaným rozsudkům je nezbytné zdůraznit, že ve všech uvedených věcech proti sobě stály výpověď obviněného z přestupku a výpovědi zasahujících policistů, což je shodná situace jako v případě stěžovatele. Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2011, č. j. 7 As 102/2010 - 86, ani v takovém případě, kdy proti sobě stojí výpověď obviněného a výpovědi zasahujících policistů, není možné bez dalšího vyhodnotit výpověď obviněného jako nevěrohodnou s tím, že je v jeho zájmu tvrdit skutečnosti, které jej z přestupku vyviní. I za tohoto stavu je nezbytné trvat na tom, že obviněného lze shledat vinným ze spáchání přestupku jen tehdy, pokud provedené důkazy po jejich vyhodnocení vytvoří dostatečně jednoznačný, vzájemně provázaný a vnitřně nerozporný systém dílčích informací, které nahlíženy jako celek nemohou vést k jinému závěru, než že obviněný uvedený přestupek spáchal.

Závěr, že stěžovatel se dopustil přestupku, lze učinit jen tehdy, pokud je provedenými důkazy mimo jakoukoliv pochybnost prokázáno, že při řízení vozidla držel v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení. Jak vyplývá ze správního spisu, již od samého počátku zde byly dvě skutkové verze, a to verze, která byla založena na výpovědi stěžovatele a zcela opačná verze založená na výpovědi strážníka R. M., když další dva svědkové (P. M. a V. D.) shodně vypověděli, že zaregistrovali telefonní přístroj v ruce stěžovatele až v okamžiku, kdy jeho vozidlo již stálo. Za této situace měly správní orgány provést další dokazování, a to za účelem prokázání pravdivosti těchto tvrzení (např. se měly podrobněji zabývat tím, zda svědek R. M., který se bavil s další osobou a nevěnoval se řízení silničního provozu, mohl ze své pozice vidět to, že stěžovatel drží za jízdy v pravé ruce telefon, a to zejména s ohledem na to, že svědek P. M., který stál ke stěžovateli čelem, toto nezaregistroval, dále zda vozidlo stěžovatele bylo vůbec vybaveno zařízením hands free a pokud ano, zda bylo nutné pro ukončení hovoru vzít telefon do ruky apod.). Vzhledem k tomu, že neexistuje jiný důkaz, ani žádná objektivní skutečnost zpochybňující jak výpověď stěžovatele, tak i svědka R. M., nelze dospět k jednoznačnému závěru, že stěžovatel při řízení vozidla držel v ruce telefonní přístroj. Proto v souladu se zásadou *in dubio pro reo* (v pochybnostech ve prospěch obviněného) nebylo možno na základě provedených důkazů dospět k závěru, že se stěžovatel dopustil přestupku podle ust. § 22 odst. 1 písm. f) bod 1 zákona o přestupcích. Správní orgány obou stupňů tak porušily ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, podle kterého nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2. Tato procesní vada měla vliv na zákonnost napadených správních rozhodnutí, protože stěžovatel byl uznán vinným ze spáchání přestupku, ačkoli tento závěr neměl oporu v provedených důkazech. I po provedeném dokazování tedy zůstalo sporné, zda stěžovatel při řízení vozidla držel v ruce telefonní přístroj. S ohledem na zjištěný skutkový stav tak nebylo stěžovateli prokázáno spáchání skutku, o němž se vede řízení, a krajský soud pochybil, když tento postup správních orgánů akceptoval.

Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto napadený rozsudek zrušil (§ 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s.). Jelikož správní rozhodnutí trpí podstatnou vadou řízení, jež mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, pro kterou bylo rozhodnutí možno zrušit již v řízení před krajským soudem, Nejvyšší správní soud za použití ust. § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. a přiměřeného použití ust. § 78 odst. 3 s. ř. s. současně zrušil také napadená rozhodnutí správních orgánů obou stupňů a věc vrátil krajskému úřadu k dalšímu řízení.

Ve věci rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje kasační soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, neboť neshledal důvody pro jeho nařízení.

Zruší-li Nejvyšší správní soud i rozhodnutí správního orgánu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je tento správní orgán vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 5 s. ř. s.).

pokračování

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Protože stěžovatel měl v řízení úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení.

V řízení o žalobě vznikly stěžovateli náklady zaplacením soudního poplatku ve výši 3.000 Kč a odměny a náhrady hotových výdajů jeho zástupce. Odměna zástupce činí za 2 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a písemné podání ve věci) 2 x 2.100 Kč [§ 1 odst. 1, § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2012 (dále jen „vyhláška“) a náhrada hotových výdajů činí 2 x 300 Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky). Náhrada nákladů řízení o žalobě tak činí celkem 7.800 Kč.

V řízení o kasační stížnosti vznikly stěžovateli náklady řízení zaplacením soudního poplatku ve výši 5.000 Kč a odměny a náhrady hotových výdajů jeho zástupce. Odměna zástupce činí za jeden úkon právní služby (písemné podání ve věci samé) 2.100 Kč [§ 1 odst. 1, § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky] a náhrada hotových výdajů činí 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti tak činí celkem 7.400 Kč. Zástupce stěžovatele požadoval i odměnu za převzetí a přípravu zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky]. Odměnu za tento právní úkon mu však Nejvyšší správní soud nepřiznal, neboť zastupoval stěžovatele již v řízení o žalobě. Zástupce stěžovatele také nárokoval odměnu za jeden úkon právní služby ve výši 3.100 Kč. Nejvyšší správní soud mu však přiznal odměnu ve výši 2.100 Kč za jeden úkon právní služby, neboť veškeré úkony učinil v době do 31. 12. 2012, tj. před účinností vyhlášky č. 486/2012 Sb.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. června 2013

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu